

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název vzdělávacího materiálu:	Albert Camus - Cizinec
Číslo vzdělávacího materiálu:	VY_32_INOVACE_CJL2.1.05
Autor vzdělávacího materiálu:	PhDr. Olga Šimandlová
Období, ve kterém byl vzdělávací materiál vytvořen:	leden - únor 2013
Vzdělávací oblast:	Jazyk a jazyková komunikace
Vzdělávací předmět:	Český jazyk a literatura
Tematická oblast:	Světová literatura 20. a 21. století
Ročník, pro který je vzdělávací materiál určen:	4. ročník gymnázia (vyšší stupeň)
Anotace:	Vzdělávací materiál slouží k interpretaci románu Alberta Camuse Cizinec a prohlubuje kompetence pro čtení s porozuměním. Inovuje výuku využitím pracovního listu v papírové podobě nebo na folii k projekci na meotaru.
Citace použitých zdrojů:	PROKOP, Vladimír. <i>Čítanka k Přehledu světové literatury 20. století</i> . 1. vyd. Sokolov: O. K. - Soft, 1999. ISBN 80-203-0144-2. s. 28. Vlastní zdroje.
Vzdělávací materiál vytvořen v rámci projektu Sportovní gymnázium - škola 21. století	

1. Výchozí text pro interpretaci

Albert Camus – Cizinec

Ani na lavici obžalovaných neztrácí člověk docela zájem, když slyší mluvit o sobě. V projevu prokurátora i advokáta se toho o mně celkem hodně navykládalo, a možná více mně než o mém činu. Ale byl mezi těmi řečmi koneckonců tak velký rozdíl? Advokát se oháněl rukama nad hlavou a připouštěl vinu, jenže s přiznáním polehčujících okolností. Prokurátor ruce napřahoval a uplatňoval zavinění, ale přiznání polehčujících okolností zamítal. Jedna věcmi přece jen nějak vadila. Proti vlastnímu přesvědčení jsem byl občas v pokušení zasáhnout a obhájce mi pokaždé řekl: „Mlčte, bude to pro váš případ lepší.“ Kdekdo se tvářil, jako by se ten proces projednával do jisté míry bez ohledu na mě. Celé jednání probíhalo bez mé účasti. Rozhodovalo se o mém osudu a nikdo se mě na nic neptal. Chvillemi jsem dostával chuť všechny překřičet. „A kdo tedy prosím vás je tu obžalovaný? Přece snad obžalovaný taky něco znamená, ne? Poslyšte, co vám potřebuju vysvětlit!“ Když jsem to ale rozvážil, neměl jsem co vysvětlovat. A přestože člověka baví pozorovat, jak se s ním ostatní zabývají, musím přece jen uznat, že mu taková zábava dlouho nevydrží. Například prokurátorova řeč mě brzy začala unavovat. Můj údiv a zájem vzbudilo z ní jen pár úryvků, sem tam nějaké gesto a snad i některé celé, ale ze souvislosti vytržené tirády.

Jestli jsem dobře pochopil, jádrem jeho výkladu bylo tvrzení, že jsem svůj zločin předem uvážil. Když nic jiného, pokoušel se to dokázat. Jak sám řekl: „Doložím vám to, pánové, a to hned dvojím způsobem. Nejprve v oslepujícím jasu fakt a potom v ponurém osvětlení, jež do tohoto zločineckého srdce vrhá dušezpytný rozbor.“ Zběžně shrnul události od maminciny smrti. Poukázal na mou bezcitnost, na to, že jsem nevěděl, jak byla maminka stará, že jsem se byl hned druhý den koupat s cizí ženou, šel do biografu na Fernandela a pak se vrátil domů s Marií. Chvilku mi trvalo, než jsem tohle místo pochopil, protože říkal „jeho milenka“ a pro mě to byla Marie. Pak přešel k příběhu s Raymondem.

(ukázka z románu, přeložil Miroslav Žilina)

2. Úkoly k interpretaci textu

1. Zařadte ukázkou do kontextu celého díla.
2. Objasněte, jak souvisí osud hrdiny a současně vypravěče příběhu Mersaulta s jeho životní filozofií.
3. Proč se Mersault cítí být ve společnosti cizincem?
4. Zdůvodněte tvrzení: „Román jako celek je analýzou absurdního světa nelidských vztahů.“
5. V jakém smyslu a proč je román řazen k filozofii existencialismu.